

Formulování námětu a výtvarného úkolu

Cíl metodické podpory

Podpořit budoucí pedagogy v rozvíjení schopnosti tvořivě plánovat výtvarné činnosti, vycházet z vhodných inspiračních zdrojů a formulovat úkoly, které podporují naplnění vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů.

Obsah a přínos

Plánování výtvarného úkolu bývá pro studenty často náročné, protože vyžaduje nejen pedagogické znalosti, ale i hlubší porozumění oborové didaktice a specifikům výtvarného projevu dětí předškolního věku.

Tento metodický materiál představuje jeden z možných přístupů, jak studenty vést k samostatnému a reflektovanému hledání námětů, k tvořivému zpracování motivační složky úkolu a ke srozumitelné formulaci zadání.

Metodický postup

1. Tvorba myšlenkové mapy

- Studenti pracují ve skupinách podle zvoleného tematického okruhu (viz *Okruhy k SZZ*).
- Do mapy zaznamenávají nápady, asociace a možné směřování výtvarné činnosti.

2. Návrh individuálního úkolu

- Každý student navrhne vlastní výtvarný úkol inspirovaný skupinovou myšlenkovou mapou.
- Úkol musí obsahovat:
 - vhodně zvolený **motivační námět**,
 - jasně a srozumitelně **formulované zadání**,
 - zřetelný vztah ke vzdělávacím cílům dle **RVP PV**.

3. Sdílení a reflexe

- Hotové návrhy studenti vkládají do sdíleného prostředí (např. *Padlet*).
- Následuje vzájemná reflexe a diskuse o možnostech rozvoje či úprav zadání.

Příklady uvedené v přiloženém padletu nejsou definitivní, představují **základ pro další metodické zpracování** úkolu/přípravy na konkrétní výtvarnou činnost. Mohou se stát inspirací a návodem, jak o výtvarné činnosti přemýšlet ve fázi plánování úkolu.

Tematické okruhy

1. Můj den – čas, režim dne...
2. Jaro – tradice, svátky, změny v přírodě, hry dětí...
3. Léto – tradice, svátky, změny v přírodě, hry dětí...
4. Podzim – tradice, svátky, změny v přírodě, hry dětí...
5. Zima – tradice, svátky, změny v přírodě, hry dětí...
6. Domov, rodina – členové rodiny, oslavy, bydlení...
7. Výchova ke zdraví – člověk, výživa, zdraví, nemoc...
8. Živly – voda, oheň, země, vzduch
9. Život ve společnosti – kultura, vztahy mezi lidmi, kamarádství...
10. Barevný svět – barvy a jejich propojení s přírodou i věcmi okolo nás...

Metodický komentář

Tento materiál je zamýšlen jako praktická opora při výuce předmětu *Didaktika výtvarných činností* v oboru *Učitelství pro mateřské školy*. Umožňuje studentům propojit teoretické poznatky s vlastní pedagogickou tvorbou a reflektovat proces plánování výtvarných činností v kontextu RVP PV.

Doporučení k využití

- **Úvodní fáze výuky:**
Materiál lze využít při probírání témat, jako je tvořivost, motivace dítěte, formulace vzdělávacích cílů či práce s uměleckou inspirací.
- **Skupinová práce:**
Vytváření myšlenkových map rozvíjí schopnost spolupráce a umožňuje studentům sdílet různé pohledy na zvolený okruh.
- **Individuální tvorba:**
Samostatné navrhování úkolu podporuje osobní odpovědnost za kvalitu výtvarné činnosti, rozvíjí schopnost přesného vyjadřování a propojuje estetické, výchovné i vzdělávací aspekty.
- **Reflexe:**
Doporučuje se zařadit společnou reflexi nad sdílenými návrhy v Padletu. Diskuse o motivech, formě a očekávaných výstupech vede studenty k hlubšímu porozumění didaktickým principům výtvarné výchovy v MŠ.

Možné rozšíření aktivity

- Zařadit analýzu konkrétních výtvarných úkolů z praxe MŠ.
- Porovnat návrhy studentů s ukázkami úloh z metodických materiálů RVP PV.
- Nechat studenty úkol prakticky realizovat a následně reflektovat reakce dětí.